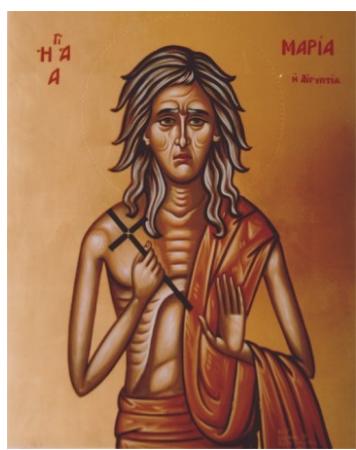

Ο αληθινά πρώτος (Μαρ 10:32-45) (Μιλτιάδης Κωνσταντίνου, Καθηγητής Παλαιάς Διαθήκης, Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Πηγή www.saint.gr

Το ευαγγελικό ανάγνωσμα της Ε΄ Κυριακής των Νηστειών από το *Κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγέλιον* (10:32β-45) παρουσιάζει, όπως και εκείνο της προηγούμενης Κυριακής (9:17-31), άλλη μια προσωπική συζήτηση ανάμεσα στον Ιησού και στους μαθητές του. Θέμα της συζήτησης στο ανάγνωσμα της περασμένης Κυριακής ήταν η δυνατότητα του ανθρώπου να νικήσει το κακό. Θέμα της συζήτησης στην παρούσα περικοπή η δυνατότητα του ανθρώπου να πετύχει στη ζωή του και να αναδειχτεί πρώτος στον χώρο που δραστηριοποιείται. Κοινό χαρακτηριστικό και των δύο συζητήσεων η σύντομη και γριφώδης απάντηση του Ιησού στους προβληματισμούς των μαθητών του. Άλλα αν η πρότασή του ότι ο μόνος τρόπος για να νικηθεί το κακό είναι η προσευχή και η νηστεία εξέπληξε τους μαθητές, η συμβουλή που τους δίνει για επιτυχία στη ζωή αναμφίβολα θα τους άφησε άναυδους.

Η συζήτηση διεξάγεται καθ’ οδόν προς την Ιερουσαλήμ, όπου ο Ιησούς πρόκειται να τερματίσει την επίγεια δράση του με το φρικτό μαρτύριό του. Επιχειρεί, λοιπόν, να προετοιμάσει τους μαθητές του, προαναγγέλλοντάς τους, για τρίτη μάλιστα φορά, όσα θα του συμβούν, ώστε να είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν με την ανάλογη ψυχραιμία την πρόκληση που θα βιώσουν. Οι μαθητές όμως συμπεριφέρονται σαν να μην ακούν ή σαν να μη καταλαβαίνουν την κρισιμότητα της κατάστασης που θα αντιμετωπίσουν σε λίγο. Βέβαιοι ότι ο Ιησούς, παρά τα όσα λέει, βαδίζει προς τον τελικό του θρίαμβο και ότι σύντομα θα ανακηρυχτεί

βασιλιάς στην Ιερουσαλήμ, καταστρώνουν τα δικά τους σχέδια. Δύο, μάλιστα, απ' αυτούς, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης, γιοι του Ζεβεδαίου, κατορθώνουν να τον ξεμοναχίσουν και του ζητούν χωρίς περιστροφές να τους δώσει τις πιο τιμητικές θέσεις: «Όταν θα εγκαθιδρύσεις την ένδοξη βασιλεία σου, βάλε μας να καθίσουμε ο ένας στα δεξιά σου κι ο άλλος στα αριστερά σου» (10:37) του λένε. Ο Ιησούς προσπαθεί να τους συνετίσει, υπενθυμίζοντάς τους ότι αυτό που ζητούν απαιτεί υπερβολικές θυσίες από την πλευρά τους: «Μπορείτε να πιείτε το πικρό ποτήρι που θα πιω εγώ;» τους ρωτάει, υπαινισσόμενος το φρικτό μαρτύριο που τον περιμένει, «ή να υποστείτε το βάπτισμα που θα υποστώ εγώ;» (10:38). Όμως εκείνοι, ενθαρρυμένοι προφανώς από το γεγονός ότι ο Ιησούς δέχτηκε να συζητήσει το αίτημά τους, βιάζονται να δηλώσουν έτοιμοι για όλα. Έτσι, αναγκάζεται ο Ιησούς να γίνει πιο σαφής, διατυπώνοντας μια θεμελιώδη αρχή που, αν και αποτελεί τη βάση της χριστιανικής ζωής και πνευματικότητας, δεν παύει να προκαλεί την αντίδραση όποιου την ακούει: «Οποιος θέλει να γίνει μεγάλος ανάμεσά σας πρέπει να γίνει υπηρέτης σας· και όποιος από σας θέλει να είναι πρώτος πρέπει να γίνει δούλος όλων» (10:43-44).

Η αντίδραση προκύπτει από τον εντελώς διαφορετικό τρόπο προσέγγισης του ζητήματος από τον Ιησού και τους μαθητές του. Εκείνοι ρωτούν με όρους εγκόσμιας κυριαρχίας και ο Χριστός τους απαντάει μέσα από την προοπτική της Βασιλείας, όπου κάθε κυριαρχία παύει να έχει νόημα. Ο Χριστός καλεί τους μαθητές του σε έναν δρόμο αγάπης· της αγάπης που αυτός ο ίδιος φανερώνει για τον κόσμο, αποδεχόμενος τον σταυρικό του θάνατο. Μόνο μέσα από την αγάπη του Χριστού μπορεί κανείς να νικήσει την επιθυμία του για πρωτιά με τους όρους της επίγειας επιτυχίας. Μόνο η αγάπη υποχωρεί και αφήνει χώρο στον άλλον.

Όπως και στην περικοπή που ακούστηκε την προηγούμενη Κυριακή, ο ευαγγελιστής δεν δίνει πληροφορίες για το πώς οι μαθητές κατανόησαν την πρόταση του Ιησού. Είναι άλλωστε τόσο ρηξικέλευθη και ανατρεπτική η πρόταση αυτή, που, ενώ προτείνεται ως γενική αρχή ζωής, προϋποθέτει εντελώς προσωπική και ξεχωριστή για τον καθένα αποδοχή και τοποθέτηση απέναντι σ' αυτήν. Όπως συμβαίνει με όλες τις προτάσεις ζωής, δεν υπάρχει τρόπος να διαπιστωθεί η αλήθεια τους με λογικά επιχειρήματα, παρά μόνο με την εμπειρία. Εμπιστεύεται κανείς τον Ιησού και αποφασίζει να θεμελιώσει τη ζωή του σε εντελώς άλλες βάσεις ή δεν τον εμπιστεύεται και επιλέγει δικούς του δρόμους. Μόνον όταν θυσιάσει κανείς κάτι, μπορεί στη συνέχεια να αξιολογήσει αν άξιζε να το κάνει.

Πηγή antexoume.wordpress.com

Ίσως αυτός είναι ο λόγος που η Εκκλησία επέλεξε αυτήν ακριβώς την Κυριακή και σε συνδυασμό με αυτήν την ευαγγελική περικοπή να προβάλει τη μορφή της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, μιας γυναίκας που με τις επιλογές της απέδειξε δύο πράγματα· ότι μπορεί κανείς να αλλάξει ριζικά τη ζωή του και ότι την αξία αυτής της αλλαγής μόνον ο ίδιος μπορεί να εκτιμήσει πραγματικά. Σύμφωνα με το συναξάρι της, η Μαρία ήταν μια δραστήρια και πετυχημένη πόρνη από την Αλεξάνδρεια. Κάποτε πήγε στα Ιεροσόλυμα, όπου πίστευε ότι θα εύρισκε περισσότερη πελατεία μεταξύ των προσκυνητών. Μπροστά στον ναό του Παναγίου Τάφου όμως μεταστράφηκε στον χριστιανισμό. Η αλλαγή δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Η Μαρία έπρεπε να παλαίψει με τον εαυτό της για 46 ολόκληρα χρόνια, ώσπου να συνατήσει τον ερημίτη Ζωσημά, στον οποίο εξομολογήθηκε και από τον οποίο ζήτησε να της μεταφέρει από το μοναστήρι του τη θεία ευχαριστία για να κοινωνήσει. Όταν η επιθυμία της εκπληρώθηκε, η Μαρία πέθανε.

Ίσως κάποιοι θεωρήσουν άσκοπη τη θυσία της Μαρίας. Αυτή όμως, σύμφωνα με το σημείωμα που άφησε για τον Ζωσημά, γραμμένο με το δάχτυλό της πάνω στο χώμα της ερήμου, πέθανε ευτυχισμένη. Η ιστορία της πιστοποιεί πως μόνον εκείνος που αποφασίζει να κάνει επιλογές στη ζωή του μπορεί να εκτιμήσει την ορθότητα ή μη των επιλογών του. Η εβδομάδα που ακολουθεί είναι η τελευταία εβδομάδα της Σαρακοστής πριν από τη Μεγάλη Εβδομάδα. Είναι ο πιο κατάλληλος καιρός για να κοιτάξει κανείς βαθιά μέσα του και να πάρει τις δικές του, αυστηρά προσωπικές, αποφάσεις, για το πώς θα χειρίστει τη ζωή του. Αν θα εμπιστευτεί πραγματικά τον Ιησού Χριστό και θα αποφασίσει να τον ακολουθήσει στ' αλήθεια, κάνοντας κάτι ριζοσπαστικό ή αν θα περιοριστεί σε μια μίζερη θρησκευτικότητα.